

Силабус курсу

КОРЕКЦІЙНА ПЕДАГОГІКА

Освітньо-професійна програма:

«Соціальна Педагогіка»

Галузь знань: 01 – Освіта/Педагогіка

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Кількість кредитів: 4.

Дні занять: згідно розкладу

Консультації: вівторок 14.00-16.00, ауд. 232

Рік навчання: 1. Семестр: 1.

Мова викладання: українська

Форма навчання: денна/заочна

Викладач курсу:	доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної роботи, спеціальної освіти та менеджменту соціокультурної діяльності Петришин Людмила Йосипівна
Контактний телефон	09703790 48
E-mail викладача:	ludmyla.petryshyn@gmail.com
Формат дисципліни	Вибіркова
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС - 4 (120 год.)

Опис дисципліни

Дисципліна «Корекційна педагогіка» спрямована на вивчення і засвоєння студентами основ корекційної педагогіки; фактори шкільної дезадаптації, їх характеристику; передумови розвитку адаптаційних порушень та форми їх прояву; основні види порушень; рівні діагностичної діяльності; діагностику порушень шкільної адаптації; програму і методику педагогічного діагностування адаптаційних порушень загальнопедагогічні принципи корекційно-розвиваючого навчання; форми корекційної роботи; напрямки і методи педагогічної роботи з профілактики та корекції відхилень у поведінці дітей. Студенти отримають змогу на теоретичному та практичному рівні опанувати знаннями про форми взаємодії суб'єктів освітнього процесу в діагностично-корекційної роботи з дітьми ризику шкільної дезадаптації; функції суб'єктів діагностично-корекційної роботи. Курс дозволяє сформулювати у майбутніх соціальних педагогів вміння використовувати знання про основи корекційної педагогіки в виховно-освітній роботі з дітьми групи ризику; аналізувати дані поточної і етапної педагогічної діагностики; використовувати знання корекційної педагогіки у позааурочній роботі з дітьми групи ризику; використовувати в роботі з дітьми ризику корекційні завдання і регулювати їх складність.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Корекційна педагогіка» є формування знань, навичок і вмінь, розвиток здібностей, що дають змогу професійно працювати з різними категоріями осіб з обмеженими можливостями життєдіяльності; професійно вирішувати найскладніші проблеми освіти дітей і дорослих. Курс націлений також на формування у здобувачів вищої освіти таких компетентностей: здатності спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатності до пошуку, оброблення й аналізу інформації з різних джерел; вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; здатності генерувати нові ідеї; здатності діяти соціально відповідально; здатності дотримуватися норм професійної етики в процесі вирішення соціальних, культурних питань.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у магістрів формуються **компетентності:**

- ЗК 1** Уміння спілкуватися усно та в письмовій формі державною мовою. Володіння базовими навичками комунікації іноземною мовою. Здатність здійснювати ділову комунікацію з метою отримання інформації, необхідної для вирішення завдань діяльності. Здатність шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.
- ЗК 2** Здатність усвідомлювати потребу у професійному саморозвитку; вдосконалювати наявні професійні уміння та навички відповідно до вимог професійного середовища та розвивати нові професійно-значущі якості; адекватно оцінювати позитивні зміни у професійній діяльності та оволодіння новими знаннями та методами професійної діяльності на основі використання сучасних інформаційних технологій. Готовність до ведення дистанційної освітньої та консультативної діяльності, використання комп'ютерних і мультимедійних технологій у викладацькій діяльності
- ЗК 3** Здатність до прогнозування стратегії професійної діяльності; застосовувати знання та розуміння основних концепцій, теорій та фактів для прогнозування стратегії професійної діяльності, дотримання етичних стандартів у соціально-педагогічній діяльності; визначати шляхи вирішення моральних проблем та приймати адекватне професійне рішення в етичних питаннях; постійно працювати над власними цінностями, поглядами.
- ЗК 7** Здатність чітко ставити завдання, формулювати ідею, давати можливість іншим брати на себе відповідальність за свої дії та колектив, формувати готовність до змін та їх введення; передбачати зміни, тенденції та швидко реагувати на них; креативно мислити, генерувати нові ідеї, виявляти проактивність та стратегічне мислення.
- ЗК 10** Здатність планувати та реалізовувати програму професійного саморозвитку; усвідомлювати потребу у професійному саморозвитку; вдосконалювати наявні професійні уміння та навички відповідно до вимог професійного середовища та розвивати нові професійно-значущі якості; визначати рівень особистісного і професійного розвитку адекватно оцінювати позитивні зміни у професійній діяльності.
- ЗК 11** Здатність до зрозумілого і недвозначного донесення власних висновків, знань та пояснень, які їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, а також до осіб, які навчаються.
- ФК 5** Вміння моделювати різні види соціально-культурної діяльності та вирішувати принципово нові соціально-культурні завдання; визначати стратегії дозволяти; координувати соціально-культурні ініціативи, розробляти та реалізовувати дозвіллі проекти.
- ФК 9** Здатність формулювати навчальні проблеми різними інформаційно-комунікативними способами; вивчати та систематизувати досягнення вітчизняних та зарубіжних досліджень в галузі соціальної педагогіки та суміжних галузей знань; розробляти стратегію, структуру та процедуру здійснення науково-дослідної роботи, добирати оптимальні дослідницькі методики, здійснювати обробку та інтерпретацію отриманих результатів соціально-педагогічного дослідження; аналізувати та систематизувати результати дослідження, використовувати їх у професійній діяльності; оформлювати результати дослідження відповідно до вимог; володіти різноманітними формами презентації наукових даних: науковий звіт, наукова доповідь, наукова стаття, тези.
- ФК 11** Здатність самостійно діагностувати й диференціювати фази синдрому вигорання педагогічних педагогів, соціальних працівників, надавати індивідуальні консультації; володіти окремими техніками релаксації; самостійно застосовувати діагностичний інструментарій; природно долати стрес, самовідновлюватися.
- ФК 13** Здатність до координації зусиль різних організацій соціально-педагогічної сфери щодо вирішення соціальних проблем і завдань в інтересах соціального захисту представників груп ризику.
- ФК 18** Здатність проектувати освітнє середовище, що забезпечує відповідну якість освітнього процесу.

Структура курсу

Години лек./сем	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	Предмет корекційної педагогіки та основні напрямки діяльності.	Знати і розуміти: предмет, цілі, завдання, принципи і методи спеціальної педагогіки; основні категорії спеціальної педагогіки; зміст, принципи, форми і методи виховання і освіти аномальних дітей; поняття аномального розвитку (дізонтегенеза); поняття «аномальна дитина»; особливості аномального розвитку; галузі спеціальної	Усне опитування, колоквиум

		педагогіки.	
2/2	Категоріально-понятійний апарат корекційної педагогіки. Організація і структура спеціальної освіти в Україні.	Засвоїти: основні терміни спеціальної педагогіки; класифікацію порушень розвитку дитини; організацію і структуру спеціальної освіти в Україні; типи і структуру спеціальних шкіл; організацію спеціальної освіти в Україні.	Усне та письмове опитування
2/2	Кваліфікаційна характеристика дітей з обмеженими можливостями	Засвоїти загальну характеристику дітей з відхиленнями у розвитку; загальні закономірності відхилень в психологічному розвитку; причини відхилень у розвитку.	Конспект лекції та відповідні джерела
2/1	Педагогічні системи освіти осіб з вадами слуху: корекційна допомога	Уміти характеризувати: предмет і завдання сурдопедагогіки; причини порушень слуху; діагностику стану слухової функції людини; надавати загальну характеристику дітей з порушеннями слуху; педагогічні системи спеціальної освіти осіб з вадами слуху; спеціальне навчання дітей з частковим порушенням слуху; особливості навчання дітей зі зниженим слухом в масовій школі; спеціальну освіту глухих; професійну освіту і соціальну адаптацію осіб з порушеним слухом.	Конспект лекції та відповідні джерела
2/1	Спеціальна освіта осіб з порушеннями зору: корекційний аспект	Уміти характеризувати і знати: предмет і завдання тифлопедагогіки; загальну характеристику дітей з порушеннями зору; дошкільну освіту дітей з порушеним зором; навчання дітей з вадами зору в школі; засоби навчання сліпих і слабозорих; лікувально-профілактичну, санітарно-гігієнічну та відновлювальну роботу.	Усне та письмове опитування Тести
2/2	Корекційна та педагогічна допомога дітям з	Засвоїти: предмет логопедії, її становлення як інтегративної галузі знань; анатоμο-	Усне опитування. Термінологічний

	вадами мовлення	фізіологічні механізми мовлення і її розвиток у дитини; причини мовних порушень; класифікацію порушень мовлення; загальну характеристику дітей з порушеннями мови; систему спеціальних установ для дітей з вадами мовлення.	диктант
2/2	Спеціальна освіта осіб з порушеннями опорно-рухового апарату	Уміти характеризувати і знати: види порушень опорно-рухового апарату; загальну характеристику ДЦП; структуру рухового дефекту при ДЦП; порушення психіки при ДЦП; мовні порушення при ДЦП; корекційну роботу при ДЦП; систему спеціалізованої допомоги дітям, які страждають на церебральний параліч.	Конспект лекції та відповідні джерела
2/2	Освіта осіб з порушеннями розумового розвитку: корекційний аспект	Вивчити та опанувати знаннями про: спеціальну освіту дітей з труднощами в навчанні (затримка психічного розвитку); клініко-психолого-педагогічну характеристику дітей із затримкою психічного розвитку; організацію і зміст корекційно-розвиваючого навчання; освіту осіб з порушенням розумового розвитку (розумовою відсталістю); освіту як засіб реабілітації та досягнення незалежного життя; дітей з порушенням розумового розвитку в освітній установі загального призначення.	Конспект лекції та відповідні джерела
2/2	Спеціальна освіта при аутизмі і аутистичних рисах особистості	Опанувати знаннями та розширити уявлення про : поняття про синдром раннього дитячого аутизму і аутистичні риси особистості; причини аутизму; клініко-психолого-педагогічну характеристику; можливості розвитку, освіти та соціалізації; корекційно-педагогічну допомогу при аутизмі.	Усне та письмове опитування Колоквіум
2/2	Розвиток і корекційна	Уміти характеризувати і	Усне опитування,

	освіта дітей зі складними вадами розвитку	знати: поняття про складне порушення розвитку; основні групи дітей з поєднаними порушеннями і значення їх психолого-педагогічного вивчення; завдання психолого-педагогічного супроводу розвитку дитини зі складним дефектом; психолого-педагогічні основи розвитку і освіти осіб зі складним дефектом; шляхи і способи організації спеціальної освіти для осіб зі складними порушеннями в розвитку.	тести
--	---	---	-------

Індекс у матриці ОП	Програмні результати навчання
ПРН 2	Володіти знаннями щодо структури та динаміки розвитку інноваційних процесів, умов їх ефективності; розробляти та адаптувати відповідно до мети, особливостей об'єктів соціально-педагогічної діяльності і реальної ситуації технології, методи та прийоми реалізації завдань соціально-педагогічної діяльності; визначати переваги, можливості окремих технологій стосовно завдань соціально-педагогічної діяльності з дітьми, учнівською молоддю та їхніми сім'ями.
ПРН 3	Здійснювати аналіз соціально-педагогічної діяльності на міжнародному, національному, регіональному та локальному рівнях; здійснювати порівняльний аналіз досвіду вирішення соціально-педагогічних проблем, прогнозувати шляхи їх розв'язання; визначати пріоритетні проблеми в соціально-педагогічній практиці, здійснювати соціально-педагогічну роботу з урахуванням змін у нормативно-правових документах.
ПРН 6	Комплексно застосовувати знання з теорії і практики соціально-педагогічної діяльності, прогнозувати результати прийнятих організаційно-управлінських рішень.
ПРН 7	Володіти соціально-педагогічними формами та методами роботи, забезпечувати їх варіативність, структурність, послідовність та інтеграцію; розробляти та адаптувати відповідно до мети, особливостей об'єктів соціально-педагогічної діяльності і реальної ситуації, технології, методи та прийоми реалізації завдань соціально-педагогічної діяльності.
ПРН 12	Здійснювати та організовувати корекційно-розвивальний процес: надання реабілітаційних послуг в центрах, комплексах, службах із відновлення психологічного, морального, емоційного стану та здоров'я клієнтів.
ПРН 14	Демонструвати відповідальне ставлення до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку
ПРН 15	Модифікувати, удосконалювати та запроваджувати нові види технік консультативної та психокорекційної роботи з молоддю, дітьми-сиротами, інших категорій, які опинились у складних життєвих обставинах.
ПРН 22	Модифікувати, удосконалювати та запроваджувати нові види технік консультативної та психокорекційної роботи з молоддю, дітьми-сиротами, інших категорій, які опинились у складних життєвих обставинах.
ПРН 23	Відповідально працювати в умовах загальних соціальних та професійних ризиків.

Рекомендовані джерела

1. Болоба В. М. Логопедична скринька. Тернопіль: Мандрівець, 2015. 139 с.
2. Балобанова В. П. Діагностика порушень мовлення у дітей та організація логопедичної роботи в умовах дошкільного освітнього закладу. СПб.: Дитинство-прес, 2001.
3. Богуш А. М. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови в дошкільних навчальних закладах: підручник / за ред. А. М. Богуш. Вид. 2-ге, доповнене. К.: Видавничий Дім «Слово», 2015. 704 с.

4. Дегтяренко Т. М. Корекційно-реабілітаційна робота в спеціальних дошкільних закладах для дітей з особливими потребами: навч. посіб. Суми: ВТД «Університетська книга», 2008. 302 с.
5. Дара С. Корекційні заняття з логопедії у дошкільних закладах. Частина перша. Тернопіль: Мандрівець, 2017. 335 с.
6. Дефектологічний словник: навчальний посібник / за редакцією В. І. Богдаря, В. М. Синьова. К.: «МП Леся», 2011. 528с.
7. Кондратенко В. О. Формування сенсорних здібностей дошкільників із загальним недорозвиненням мовлення засобом ігрової діяльності. К.: НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2011. 110 с.
8. Конопляста С. Ю. Логопсихологія: навч. посіб. / за ред. М.К. Шеремет. К.: Знання, 2010. Книга. 293 с.
9. Коноваленко В. В. Розвиток зв'язного мовлення: Фронтальні логопедичні заняття у підготовчій групі для дітей з ОНР ("Осінь", "Зима", "Весна", "Людина: я, моя сім'я, мій дім, моя країна"). М.: Гном і Д, 2000-2001.
10. Король А. В. Мовленнєва картка з картинками: логопедичне обстеження рівня мовленнєвого розвитку дитини. Тернопіль: Мандрівець, 2017. 24 с.іл. 8с.
11. Лазарева І. А. Неврологічні основи логопедії: навчально-методичний посібник для студентів дефектологічних спеціальностей. Луганськ, 2005. 132с.
12. Логопедія: підручник / за редакцією М.К. Шеремет. Вид. 3-тє, перер. та доповн. К.: Видавничий Дім «Слово», 2015. 776 с.
13. Лопатинська Н. А. Неврологічні основи логопедії. Курс лекцій. Київ. Видавничий Дім «СЛОВО», 2017. 147 с.
14. Мартиненко І. В. Логопсихологія: курс лекцій. Навчальний посібник. К.: ДІА. 2014. 100 с.
15. Марченко І. С. Спеціальна методика розвитку мовлення (логопедична робота з корекції порушень мовлення у дошкільників): Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. Спеціальність: Корекційна освіта (логопедія). Вид. 3-є, перер. та доп. К.: Видавничий Дім «Слово», 2015. 312 с.
16. Момот Т. Веселий ротик. Тернопіль Навчальна книга-Богдан, 2016. 24с.
17. Липа В. А. Основы коррекционной педагогики: учебное пособие. Донецк: Лебедь, 2002 . 327 с.
18. Нищев Н. В. Система корекційної роботи в логопедичній групі для дітей із загальним недорозвиненням мовлення. СПб., 2001.
19. Рібцун Ю. В. Корекційна робота з розвитку мовлення дітей п'ятого року життя із фонетико-фонематичним недорозвитком мовлення: програмно-методичний комплекс. Тернопіль: Мандрівець, 2014. 272с.
20. Рібцун Ю. В. Дошкільнятко: корекційно-розвивальна та навчально-виховна робота з дітьми з фонетико-фонематичним недорозвитком мовлення: навч.-метод. посіб.. Тернопіль: Мандрівець, 2016. 192с.
21. Синьов В. М. Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка: підручник. Частина І. Загальні основи корекційної психопедагогіки (олігофренопедагогіки). К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2007. 238 с.
22. Спеціальна педагогіка: понятійно-термінологічний словник / За ред. акад. В.І. Бондаря. Луганськ: Альма-матер, 2003. 436 с.
23. Федорович Л. О. Постановка звуків у вимови дітей дошкільного та молодшого шкільного віку. Вид. друге, перероб. та доп. Запоріжжя: ТОВ «ЛІПС» ЛТД. 2016. 124с.
24. Федорович Л. О. Формування правильної вимови у дітей дошкільного та молодшого шкільного віку. Методичні рекомендації та дидактичні матеріали для логопедів шкіл і дитячих садків, учителів і вихователів загальноосвітніх і спеціальних освітніх закладів та батьків. Кременчук: Християнська Зоря, 2011. 348с.

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-4) – обговорення, розгляд питань, колоквиум.	30
Модуль 1 (теми 6-10) – обговорення, розгляд питань, колоквиум.	30
Індивідуальні завдання – презентації результатів виконаних завдань.	20
Підсумковий контроль у тестовій формі (теми 1–10). Залік.	20

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		<i>Для заліку</i>
90 – 100	A	зараховано
85-89	B	зараховано
75-84	C	
64-74	D	зараховано
60-64	E	
35-59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни